

جُستاری در حقوق ارتباطات

نویسندگان:

دکتر علی مراد حیدری

دانشیار دانشگاه حسرت معصومه (س)

دکتر علی جعفری

استادیار پردیس فارابی، دانشگاه تهران

مجمع علمی و فرهنگی مجد

سرشناسه : حیدری، علی مراد،
عنوان و نام پدیدآور : جستاری در حقوق ارتباطات/نویسندگان علی مراد حیدری، علی جعفری.
مشخصات نشر : تهران: مجد، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری : ۱۶۶ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۵-۴۴۰-۷

وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه:ص:۱۵۳.
موضوع : آزادی اطلاعات -- ایران
موضوع : Freedom of information -- Iran
موضوع : رسانه‌های گروهی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع : Mass media -- Law and legislation -- Iran
موضوع : رسانه‌های گروهی و تبلیغات -- ایران
موضوع : Mass media and propaganda -- Iran
شناسه افزوده : جعفری، علی،
رده بندی کنگر : KMH۲۲۰
رده بندی دیویی : ۳۴۲.۵۵۰۰۳
شماره کتابشناسی ملی : ۰۰۰۰۰۰۰۷۶

هرگونه تکثیر کامل یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده یا ناشر، خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
موارد تخلف را به مرکز «مجد» گزارش فرمایید.

جستاری در حقوق ارتباطات

نویسندگان: دکتر علی مراد حیدری/ دکتر علی جعفری

انتشارات مجد

چاپ اول : ۱۳۹۸

تعداد : ۱۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و منحصر «مجد» است

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۲۲۵ - ۴۴۰ - ۷

ISBN: 978 - 622- 225- 440- 7

دفتر مرکزی مجد:

تهران، میدان انقلاب، تقاطع خیابان منیری جاوید و شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۷

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۱۲۰۷۸ - ۶۶۴۶۳۳۸۶

فروشگاه: تقاطع خیابان منیری جاوید و شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۹

تلفن: ۶۶۴۸۶۸۷۴ - ۶۶۴۰۹۴۲۲

www.majdpub.ir

E- mail: info@majdlaw.com

صفحه رسمی انتشارات مجد در اینستاگرام: [@majdlaw](https://www.instagram.com/majdlaw)

کانال رسمی انتشارات مجد در تلگرام: [@majdlaw](https://www.t.me/majdlaw)

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	بخش اول: حقوق رسانه‌های عمومی
۹	فصل اول: حق تصحیح رسانه ای در حقوق ایران و اسناد بین المللی
۱۲	مبحث اول: حق تصحیح رسانه ای در حقوق داخلی
۱۲	گفتار اول: حق تصحیح در رسانه‌های چاپی
۱۶	گفتار دوم: حق تصحیح در رسانه‌های پخش
۲۲	مبحث دوم: حق تصحیح رسانه ای در حقوق بین الملل
۲۲	گفتار اول: اقدامات منطقه ای
۲۲	بند اول: سازمان بین المللی حقوق بشر آمریکا
۲۳	بند دوم: کنوانسیون اروپایی حقوق بشر
۲۳	بند سوم: شورای اروپا و اتحادیه اروپا
۲۵	گفتار دوم: اقدامات بین المللی
۳۲	فصل دوم: حقوق مصاحبه شونده‌ان در رسانه‌های عمومی
۳۴	مبحث اول: حق آزادی در انجام مصاحبه
۴۰	مبحث دوم: حق مالکیت فکری
۴۲	مبحث سوم: حفظ حریم خصوصی
۵۴	فصل سوم: بررسی فقهی - حقوقی مباحثه رسانه ای
۵۵	مبحث اول: بررسی فقهی مباحثه
۵۵	گفتار اول: دیدگاه جواز تهمت به اهل بدعت
۵۶	گفتار دوم: دیدگاه عدم جواز تهمت به اهل بدعت
۵۷	گفتار سوم: دیدگاه مختار
۵۹	مبحث دوم: بررسی حقوقی بهتان رسانه‌ای
۶۰	گفتار اول: جایگاه قانونی بهتان و افترا
۶۳	گفتار دوم: فرایند پاسخگویی به مباحثه رسانه‌ای
۶۷	فصل چهارم: نقد کیفرشناختی تشهیر رسانه ای
۶۸	مبحث اول: نقد و بررسی مزایا و معایب تشهیر رسانه ای
۶۹	گفتار اول: مزایای تشهیر رسانه ای
۷۲	گفتار دوم: معایب تشهیر رسانه ای
۸۰	مبحث دوم: نقد و تحلیل مقررات تشهیر رسانه ای
۸۷	بخش دوم: حقوق آزادی اطلاع رسانی
۸۷	فصل اول: رابطه آزادی اطلاعات با حریم خصوصی

- ۹۳..... گفتار اول: نظریه آزادی مطلق اطلاع‌رسانی
- ۹۹..... گفتار دوم: نظریه خروج تخصیصی حریم خصوصی از آزادی اطلاع‌رسانی
- ۹۹..... گفتار سوم: نظریه مختار در رابطه آزادی اطلاعات و حریم خصوصی
- ۱۰۶..... فصل دوم: حمایت کیفری از رسانه‌های دیداری، شنیداری
- ۱۰۷..... مبحث اول: حمایت کیفری از مالکیت فکری
- ۱۱۲..... مبحث دوم: حمایت کیفری از حریم خصوصی
- ۱۱۷..... مبحث سوم: حمایت کیفری از اخلاق و عفت عمومی
- ۱۲۶..... فصل سوم: چارچوب کیفری تبلیغات در بازرگانی الکترونیکی
- ۱۲۸..... مبحث اول: تبلیغات فریب دهنده
- ۱۲۸..... گفتار اول: رکن قانونی
- ۱۲۸..... گفتار دوم: رکن مادی
- ۱۳۲..... گفتار سوم: رکن معنوی
- ۱۳۳..... مبحث دوم: به‌دین‌ان‌ختن سلامتی افراد در تبلیغ
- ۱۳۵..... گفتار اول: رکن قانونی
- ۱۳۶..... گفتار دوم: رکن مادی
- ۱۳۷..... گفتار سوم: رکن معنوی
- ۱۳۸..... مبحث سوم: عدم ارائه اطلاعات کاملاً در تبلیغ
- ۱۳۸..... گفتار اول: رکن قانونی
- ۱۳۹..... گفتار دوم: رکن مادی
- ۱۴۰..... گفتار سوم: رکن معنوی
- ۱۴۲..... مبحث چهارم: تبلیغ با هویت مجهول
- ۱۴۲..... گفتار اول: رکن قانونی
- ۱۴۲..... گفتار دوم: رکن مادی
- ۱۴۳..... گفتار سوم: رکن معنوی
- ۱۴۴..... مبحث پنجم: سوء استفاده از خصوصیات ویژه معاملات الکترونیکی
- ۱۴۴..... گفتار اول: رکن قانونی
- ۱۴۴..... گفتار دوم: رکن مادی
- ۱۴۵..... گفتار سوم: رکن معنوی
- ۱۴۷..... مبحث ششم: ارسال تبلیغات ناخواسته
- ۱۴۷..... گفتار اول: رکن قانونی
- ۱۴۸..... گفتار دوم: رکن مادی
- ۱۵۰..... گفتار سوم: رکن معنوی
- ۱۵۳..... منابع و مأخذ

مقدمه

سخن گفتن از جایگاه، اهمیت و گستردگی فناوری ارتباطات، در واقع روشن کردن شمع در روز روشن است. همچنین، اهمیت حقوق ارتباطات و ضرورت انجام پژوهش های علمی در این زمینه نیز، امری روشن و ناشی از جایگاه ارتباطات و فناوری های نوین ارتباطی در زندگی امروزی است. این اهمیت برخاسته از مسائل زیر است:

۱. از یک ارتباطات و اطلاعات، موج حال حاضر دنیا است و سرعت پیدایش و تغییر مسائل زیاده در این عرصه بسیار بیشتر از عرصه های سنتی زندگی بشر است. از سوی دیگر بزرگ ها و پیچیدگی های فضای مجازی، و نیز تنوع حوزه های مرتبط با آن، ضرورت بررسی مسائل حقوقی این حوزه را دوچندان می کند.
۲. با وجود اهمیت زیاد روزافزون حقوق ارتباطات و ابعاد پیکر پژوهشی آن و با وجود توصیه یونسکو برای توسعه آموزش این رشته، حقوق ارتباطات در ایران مورد بی مهری واقع شده و با وجود نیاز به ارتباطات و رسانه ای کشور، تنها یک دانشگاه در این رشته دانشجو می پذیرد و صبیعت عدم توسعه آموزشی این رشته، عدم توسعه و تعمیق فعالیت های پژوهشی مرتبط با آن را در پی خواهد داشت.
۳. نبود منابع آموزشی و پژوهشی کافی در این حوزه ما را بر آن داشت تا با جستاری در حقوق ارتباطات، بکوشیم موضوعات کاربردی که کمتر مورد توجه نویسندگان دیگر قرار گرفته را طرح و بررسی کنیم. بر این اساس کتاب حاضر در سه بخش تدوین شده است: در بخش نخست، حقوق رسانه های عمومی در چهار فصل شامل: حق تصحیح رسانه ای، حقوق مصاحبه شوندگان در رسانه های عمومی، مباحثه رسانه ای و تسهیل رسانه ای بررسی شده است.
۴. در بخش دوم، حقوق آزادی اطلاع رسانی در سه فصل شامل: رابطه آزادی اطلاعات با حریم خصوصی، حمایت کیفری از رسانه های دیداری-شنیداری و چارچوب کیفری تبلیغات در بازرگانی الکترونیکی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.
۵. بر خود لازم می دانیم از کوشش های بی وقفه جناب آقای دکتر سید عباس حسینی نیک مدیر محترم انتشارات مجد جهت اعتلای پژوهش حقوقی کشور سپاسگزاری نماییم.